

Boekbespreking Bezorgde boekenliefhebber

André Nuchelmans
is redacteur van *Boekman*

André Nuchelmans

Simons, L. (2014)
*Te boek! Over boeken en
boekenmensen.*
Kalmthout: Pelckmans.
Prijs: € 18,-

Voor iedereen die een eerste indruk van de Vlaamse boekenwereld en haar hoofdrolspelers wil krijgen, is er nu een handig en mooi overzicht waarin een aantal lezingen, toespraken en eerder gepubliceerde artikelen van Ludo Simons, emeritus hoogleraar Boek- en bibliotheekwetenschap, gebundeld is. De stukken zijn ondergebracht in drie afdelingen: over boeken; over boekenmakers; en over boekenhoeders. Het eerste bevat vier opstellen over de opkomst van het uitgeversbedrijf, de filologie, de boekwetenschap en het boek als erfgoed. In de twee andere staan tien portretten van mensen die in de wereld van het boek een belangrijke rol hebben gespeeld.

Als er een thema uit de bundel naar voren komt, dan is dat de bezorgdheid van Simons over de status van het Vlaamse papieren erfgoed. Het is een onderwerp dat hij ook al onder de aandacht bracht in de Tiele-lezing die hij in 2006 hield (Simons 2006). Simons constateert een enorme achterstand in België wat betreft de inventarisatie van het papieren erfgoed en de staat waarin het zich bevindt, daarnaast een gebrek aan geld voor restauratie en conservering en een tekort aan goed opgeleide conservatoren-restauratoren. Is er in Nederland al jaren geleden geïnventariseerd welke boeken zich waar bevinden, hoe ze eraan toe zijn en wat er nodig is om dit erfgoed te conserveren, in België ontbreekt een dergelijk overzicht. Maar het zal niet de eerste keer zijn dat Nederland voorop lijkt te lopen ten opzichte van de zuiderburen om er vervolgens achter te komen dat het een verkeerde weg bewandelt. Zo offerde de Koninklijke Bibliotheek in Den Haag dubbele exemplaren van authentieke papieren uitgaven op

om digitalisering mogelijk te maken. De bladen werden losgesneden om zo sneller door de scanner heen te kunnen. Hiermee zijn de oorspronkelijke documenten onherstelbaar beschadigd en niet meer als fysiek studieobject te gebruiken. Daarnaast plaatst Simons ook vraagtekens bij de houdbaarheid van het digitale object. Dit alles doet echter niets af aan de situatie van het papieren erfgoed bij de Belgen.

Ook hier blijkt de taalgrens, niet geheel onverwacht, een rol te spelen. Simons heeft al meer dan eens voor een afzonderlijke Vlaamse pendant naast de Koninklijke Bibliotheek in Brussel gepleit om zo een beter en completer overzicht van wat er in Vlaanderen geproduceerd is te krijgen. Hij haast zich er bij te zeggen dat hij niet een opsplitsing van de centrale koninklijke bibliotheek beoogt, maar een extra Vlaamse bibliotheek erbij. Hierdoor zou de Vlaamse boekenwereld zich meer betrokken voelen bij het centrale verzamel- en inventarisatiepunt, en meer geneigd zijn titels aan te dragen.

De stukken leren de lezer Simons kennen als een man met niet alleen een groot boeken-, maar ook mensenhart. Hij is altijd op zoek naar wat hem met anderen bindt in plaats van kleine meningsverschillen tot buitenproportionele omvang op te blazen.

Literatuur

Simons, L. (2006) *Over koninklijke en andere bibliotheken: het boek als erfgoed in de 21ste eeuw.* Den Haag/Amsterdam: Dr. P.A. Tiele-Stichting/Amsterdam University Press.